

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Kurs: Svenska 1

Tema: Identitet och underkastelse

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Eleverna ska läsa och analysera skönlitterära och andra typer av texter.

Eleverna ska diskutera och föra resonemang om litteraturens och andra konstarters roll i samhället.

Eleverna ska få fördjupad kunskap om språkliga och stilistiska medel.

Betygskriterium (E)

Eleven kan läsa, reflektera över och göra enkla sammanfattningar av texter samt skriva egna texter som anknyter till det lästa.

Eleven kan, i förberedda samtal och diskussioner, muntligt förmedla egna tankar och åsikter samt genomföra muntlig framställning inför en grupp.

Eleven kan skriva argumenterande text och andra typer av texter, som är sammanhängande och begripliga samt till viss del anpassade till syfte, mottagare och kommunikationssituation.

[Läroplaner för gymnasiet, Svenska 1]

Lärrarledda instruktioner

1. Introduktion till textanalys (10 min)

- Presentera texten "På söndagar knullas man" och dess författare Vita Andersen.
- Gå igenom grundläggande teman som identitet och underkastelse.
- Diskutera textens osentimentala och humoristiska stil i kontrast till dess underliggande svärta.
- Klargör syftet med analysen och diskussionerna som kommer.

2. Gruppdiskussion (15 min)

- Dela in eleverna i grupper om fyra.
- Be grupperna att identifiera och diskutera centrala teman i texten.
- Ställ frågor som "Hur påverkar Kurts nycker berättarjagets identitet?".
- Låt varje grupp sammanfatta sina insikter och dela med klassen.

3. Analys av språkliga medel (15 min)

- Gå igenom exempel på språkliga och stilistiska medel i texten.
- Diskutera hur dessa medel bidrar till textens budskap och ton.
- Analysera specifika citat och deras betydelse.
- Ge eleverna tid att notera egna reflektioner.

4. Avslutande diskussion (10 min)

- Sammanfatta lektionens huvudteman och insikter.
- Diskutera hur tema och stil i texten relaterar till dagens samhälle.
- Be eleverna formulera en eller två frågor de fortfarande har om texten eller dess teman.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Identitet:** Känslan av vem man är, präglad av sociala, kulturella och personliga faktorer. I texten skildras hur berättarjaget formas av Kurts beteende.
- **Underkastelse:** Handlingen av att ge upp kontroll eller makt, ofta i relationer. Berättarjagets underkastelse för Kurt speglar större teman om makt och påverkan.
- **Ironi:** En stilfigur där det som sägs är motsatsen till det som menas. Texten använder ironi för att belysa absurditeter i relationer.
- **Kritik av samhällsnormer:** Texten ifrågasätter traditionella normer om kön och relationer, vilket öppnar för diskussion om identitet.
- **Humor och svärta:** Balansen mellan humor och allvar i texten skapar djup och ger en komplex bild av relationen mellan karaktärerna.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Identitet	Begrepp som syftar på individens självuppfattning och sociala roller.	Från latin "identitas" som betyder "samma".
Underkastelse	Processen där en person ger upp makt eller kontroll till någon annan.	Från latin "sub" (under) och "castigare" (bestraffa).
Ironi	En stilfigur där ordens bokstavliga betydelse skiljer sig från den avsedda.	Från grekiska "ironeia" som betyder "sarkasm".

Ord	Förklaring	Etymologi
Litteratur	Skriftligt verk av konstnärlig karaktär, ofta med fokus på språk och stil.	Från latin "litteratura" som betyder "bokstav".
Satir	En litterär form som kritiserar och hånar samhället eller individen.	Från latin "satura" som betyder "en blandning".

Diskussionsfrågor

A. Vad innebär det att underkasta sig någon annans vilja? Kan det vara en form av kärlek eller lojalitet, eller är det alltid negativt? Försök ge exempel från texten och egna erfarenheter.

B. I texten presenteras en ironisk syn på relationer och samhällsnormer. Hur påverkar ironi vår förståelse av sådana teman? Kan ironi vara ett sätt att hantera svåra ämnen?

C. Identitet formas av olika faktorer, inklusive relationer. Hur har dina egna relationer påverkat din identitet? Diskutera hur externa och interna faktorer bidrar till den person vi blir.

Aktivitet

Eleverna delas in i smågrupper om fyra och får i uppdrag att skapa en kort teaterpjäs baserad på "På söndagar knullar man". De ska fokusera på att framhäva de centrala teman som identitet och underkastelse. Varje grupp får 20 minuter att planera och repetera sin pjäs, följt av 10 minuter för att framföra den inför klassen. Denna aktivitet uppmuntrar kreativt tänkande och djupare förståelse av textens innehåll.

Exit-ticket

Frågor	Svar
1. Vad handlar "På söndagar knullar man" om?	Om relationer och identitet.
2. Vilken roll spelar Kurt i berättelsen?	Han är en nyckelkaraktär som påverkar berättarjaget.
3. Hur beskriver texten underkastelse?	Som en komplex och ibland humoristisk dynamik.
4. Vilka teman är centrala i texten?	Identitet och makt.
5. Hur används ironi i texten?	För att belysa absurditeter.
6. Vad betyder identitet i sammanhanget?	Den självuppfattning som formas av relationer.
7. Hur relaterar textens teman till samhället?	De ifrågasätter normer om relationer och kön.

Frågor

Svar

8. Vilka språkliga medel används? Ironi, metaforer och humor.

Hemuppgift

Skriv en kort reflektion på 300-500 ord där du analyserar hur identitet och underkastelse skildras i "På söndagar knullar man". Tänk på att använda exempel från texten för att stödja dina tankar. Reflektera också över hur dessa teman kan relatera till moderna relationer och samhällsnormer. Uppgiften kan lämnas in som en digital text eller skrivas för hand.

Citat

"Det enda vi har att frukta är fruktan själv." - Franklin D. Roosevelt, 1933.
Detta citat handlar om hur rädslan kan styra våra liv och relationer. I lektionen kan det kopplas till teman om identitet och underkastelse, där rädslan för att förlora identitet kan leda till att vi underkastar oss andra.

Tags: [1979](#), [Gymnasiet](#), [Okategoriserade](#), [Svenska](#)